

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نپاشد تن من مباد بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Political

سیاسی

نویسنده: توماس روپر*
فرستنده: علی مشرف
۰۶ می ۲۰۲۱

توصیه‌های اندیشکده RAND

مؤسسه راند در سال ۲۰۱۹ نتیجه تحقیقات خود را منتشر کرد که باید به این سؤال پاسخ می‌داد چگونه می‌توان روسیه را بهتر ضعیف کرد. اکنون می‌توانیم وقایع دو سال گذشته را بررسی کنیم و ببینیم تاجه حد این توصیه‌ها عملی شده است.

مؤسسه راند یک اندیشکده است که در سال ۱۹۴۸ تأسیس شد و در آغاز قبل از هرچیز مشاور ارتش ایالات متحده آمریکا بود. راند در خلال جنگ سرد نقش مهمی ایفا کرد ولی بعد بیشتر رشد کرد و اکنون مدتهاست که بر عرصه‌های دیگر سیاسی مثل سیاست‌های اقتصادی و یا سیاست‌های بهداشتی نیز اعمال نفوذ می‌کند. مؤسسه راند احتمالاً بانفوذترین اندیشکده ایالات متحده آمریکا محسوب می‌شود. افرادی چون دونالد رامسفلد و کوندولینسا رایس برای این اندیشکده کار می‌کردند ولی همین‌طور تقریباً ۳۰ نفر از اعضای آن نیز در زمانی که در این اندیشکده به کار اشتغال داشتند، جایزه نوبل دریافت کردند.

در سال ۱۹۷۲ راند، تنظیم سیاست ستراتیژیک را که چگونه می‌توان در جنگ سرد پیروز شد، بر عهده داشت که چندی بعد ریگان دقیقاً آن طرح را به اجراء درآورد و ایالات متحده در جنگ سرد پیروز شد. نمونه‌های فراوانی مبین این امر است که مؤسسه راند سیاست (خارجی) ایالات متحده آمریکا را تعیین می‌کند.

مؤسسه راند به گروه عقاب‌ها تعلق دارد که می‌توان در پروژه تحقیقاتی که من در سال ۲۰۱۹ راجع به آن گزارش کردم این تعلق را مشاهده کرد. تحقیقات مؤسسه راند مشخص کرده بود که روسیه به هیچ وجه نیات تجاوزکارانه را دنبال نمی‌کند ولی به جای این‌که از این امر خوشحال باشد و اکنون برای تنش‌زدائی و نزدیکی به روسیه تبلیغ کند، راند یک

بسته حجیم از اقداماتی را مطرح کرد که روسیه را سرانجام مجبور کند تا در قبال تحریکات ایالات متحده سبیزمجویانه واکنش نشان دهد.

در سال ۲۰۲۰ تحقیقات دیگری از این مؤسسه توجه مرا به خود جلب کرد که به همین صورت زیر عنوان «روسیه را باید تحت انقیاد درآورد و از یک موضع مناسب با آن رقابت کرد» در سال ۲۰۱۹ تهیه شده بود. در این پروژه تحقیقی در ۳۵۴ صفحه دقیقاً تنظیم شده بود که چگونه ایالات متحده آمریکا، باید روسیه را در عرصه‌های اقتصادی، ژئوپولیتیک، تبلیغاتی و نظامی تحت انقیاد خود درآورد و یا حداقل در این سو کوشش کند. این پروژه دستورالعمل برای یک جنگ تمام عیار در تمام عرصه‌های قابل فکر، غیر از یک جنگ «داغ» بود.

من در سال ۲۰۲۰ طی یک سلسله از مقالات در ۲۰ بخش گزارش کردم و پیشنهادات مؤسسه راند را در تمام جزئیاتش منتشر نمودم. از سال ۲۰۱۹ تاکنون اتفاقات فراوانی رخ داده است و بسیاری از این اتفاقات را که «رسانه‌های باکیفیت» آنها را به عنوان وقایعی کاملاً متفاوت از یکدیگر، عرضه می‌کنند، ممکن بود در اوراق ۳۵۴ صفحه‌ای مؤسسه راند مشاهده کرد. این وقایع را ما در اینجا مورد بررسی قرار خواهیم داد و بعد از آن هرکس می‌تواند به این سؤال بپایانید، که آیا تصادفی است که بسیاری از موارد دقیقاً همان‌طور رخ داده که مؤسسه راند به دولت آمریکا پیشنهاد کرده بود.

در مورد شمارمگذاری زیر تعجب نکنید، به اقدامات از قلم افتاده در پائین مقاله اشاره خواهد شد.

اقدام ۱: جنگ اقتصادی

مؤسسه راند در مورد مسأله اقتصادی اقدامات زیر را علیه روسیه توصیه می‌کرد:

۱. از صدور نفت جلوگیری شود.

۲. صدور گاز کاهش داده شود و از ساختمان لوله‌های گازی جلوگیری به عمل آید.

۳. تحریم‌ها گسترده‌تر شود.

۴. فرار مغزها تقویت گردد.

و این درست همان چیزی است که اتفاق افتاد. پس از انتشار نتیجه تحقیقات نامبرده ایالات متحده دست به تحریم علیه «نوردستریم ۲» زد که بنای خط لوله‌گازی را به شدت به تعویق افکند و این‌که آیا این پروژه اساساً به پایان خواهد رسید، روشن نیست. در این مورد واشنگتن پیشنهادات مؤسسه راند را دقیقاً به اجرا درآورد.

اقدام ۲: اوکراین

فصلی از تحقیقات راند در مورد اوکراین زیرعنوان «تأمین اوکراین با سلاح‌های مخرب» است، که نفع و ضرر چنین اقداماتی را به تفصیل مورد بررسی قرار می‌دهد و البته در این مورد که چگونه می‌توان این جنگ را پایان بخشید سخنی یاد نمی‌کند. در مورد امتیازات تحویل سلاح به اوکراین آمده است:

«گسترش کمک‌های ایالات متحده به اوکراین از جمله حمایت مرگبار نظامی، احتمالاً هزینه (انسانی و مادی) برای حفظ منطقه دونباس را برای روسیه زیاد خواهد کرد. کمک‌های بیشتر روسیه به تجزیه‌طلبان و علاوه بر آن حضور نیروهای نظامی روسیه به بالا رفتن هزینه، خسارت و استهلاک تجهیزات نظامی و همین‌طور دادن قربانیان انسانی کمک خواهد کرد. قربانیان انسانی می‌توانند مانند ورود ارتش سرخ به افغانستان در روسیه به اختلاف نظر دامن زنند.»

راند توصیه کرد تحویل سلاح و کمک‌های مادی به اوکراین تا حد ممکن افزایش یابد، البته به شکلی که باعث واکنش نظامی روسیه نشود و این درست همان بندبازی است که دولت ایالات متحده آمریکا در حال حاضر در اجرای آن کوشاست.

اقدام ۳: سوریه

فصل تحقیقات راند در مورد سوریه «افزایش کمک به شورشیان سوریه» نام دارد و به تفصیل نفع و ضرر چنین اقداماتی را مورد بررسی قرار می‌دهد و البته در مورد این که چگونه می‌توان این جنگ را پایان داد، نیز همان‌طور که در بخش اوکراین گفته شد، سخنی گفته نمی‌شود. در مورد مزایای این اقدام می‌خوانیم: «افزایش حمایت‌های ایالات متحده از اپوزیسیون معتدل سوری می‌تواند جنگ داخلی را که اکنون فروکش کرده باز شعله‌ور سازد و تشدید کند و از این طریق هم برای روسیه و هم ایران هزینه مضاعف ایجاد نماید.» لذا به نظر مؤسسه راند زندگانه داشتن و تشدید جنگ یک امتیاز است و ما درست شاهد همین وضعیت، زیرا بایدن هنوز درست سرکار نیامده، دستور بمباران سوریه را در ماه فبروری صادر کرد.

اقدام ۴: بلاروس

در مورد بلاروس دو گزینه مطرح می‌شد: یا باید لوکاشنکو را مورد حمایت قرار داده و مجاب کرد که رابطه خود را با روسیه قطع کند و یا باید اپوزیسیون را مورد حمایت قرار داده و لوکاشنکو را سرنگون کرد. گزینه اول غیرواقعی به نظر می‌رسید، لذا گزینه دوم انتخاب شد.

در ابتداء در تابستان ۲۰۲۰ غرب کوشش کرد لوکاشنکو را با یک انقلاب مخملی روبه رو سازد و هنگامی که این کوشش ثمربخش از آب درنیامد در سال ۲۰۲۱ کوشش شد تا لوکاشنکو را در کودتائی که از طرف ایالات متحده پشتیبانی و از نظر مالی حمایت می‌شد به قتل رسانند. هنگامی که کودتا افشاء شد و کودتاگران دستگیر شدند این خبر در رسانه‌های غربی هیچ انعکاسی پیدا نکرد.

نتیجه این کودتا در انظار عمومی غرب خیلی ساده مسکوت گذارده شد.

اقدام ۵: قفقاز جنوبی

در این بخش از تحقیقات آذربایجان، ارمنستان و مناقشه این دو در مورد ناگورنوقرمباغ مطرح بود. مؤسسه راند مشخص کرد که نزدیک کردن یکی از این دو کشور خصم به پیمان نظامی ناتو، صلاح نیست، زیرا اجباراً کشور دوم را به دامن روسیه سوق خواهد داد که به نظر راند باید از آن جلوگیری شود.

آیا جنگی که در سال ۲۰۲۰ سپس در ناگورنوقرمباغ رخ داد به نفع ایالات متحده بود، نظرات یک سان نیست. راند مخالف جنگ بود زیرا خطر این می‌رفت که یکی از دو کشور به روسیه نزدیک شود. ولی از طرف دیگر اگر جنگ شدت می‌یافت، بالقوه ممکن بود «مخارجی برای روسیه» به وجود آورد که منظور نظر اندیشکده راند بود.

اقدام ۷: مولداوی

یکی از توصیه‌های اندیشکده راند عضویت مولداوی در پیمان نظامی ناتو بود. البته این یک هدف دراز مدت بود و غرب خود را برای یک انقلاب مخملی در مولداوی آماده کرده بود تا یک رژیم غربگرا را به قدرت رساند ولی نامزد غربگرای ریاست جمهوری در انتخابات پیروز شد و انقلاب مخملی به اجرا درنیامد.

بالین وجود مولداوی یک کانون شورشی باقی مانده و برنده انتخاباتی غربگرا کوشش می‌کند قدرت را در سراسر کشور به دست خود گیرد و کشور در حال حاضر با یک بحران عمیق سیاسی روبه‌رو است که در خفا از طرف غرب

تقویت می‌شود. من چند روز پیش از این در این مورد گزارش کردم. بدین سان اینجا هم همه چیز طبق برنامه پیش می‌رود زیرا برای روسیه یک معضل دیگر فراهم شده است.

اقدامات ۸ و ۹ و ۱۰: اقدامات سیاسی برای تضعیف روسیه

اینها بخش‌های پیچیده‌ای بود ولی دقیقاً آنچه اندیشکده راند توصیه کرده بود به وقوع پیوست. اقدامات ۸ در رابطه با بدنام کردن انتخابات روسیه بود و درست در تابستان ۲۰۲۰، چیزی به انتخابات روسیه نمانده در بوق و کرنای مسمومیت مفروض "ناوالنی" دمیده شد. رسانه‌های غربی این‌طور وانمود کردند که گویا هدف جلوگیری از موفقیت ناولنی در انتخابات روسیه بود.

علاوه بر این راند اشاره کرد که در روسیه تنها منبع اینترنتی غرب، کانال یوتیوب ناولنی است و باید از آن برای بدنام کردن دولت روسیه استفاده کرد و از دست برقضا "ناوالنی" که در هر صورت از حمایت مالی غرب برخوردار بود پس از شفافیتن معجزه‌آسایش در المان فلمی در مورد ارتشاً مفروض پوتین تهیه کرد. مخارج این فلم به عهده ایالات متحده آمریکا بود و در ابتداء حتی به انگلیسی نوشته شده بود و ناولنی مجبور بود از روی کاغذی که آن‌هم از آمریکا در اختیار وی نهاده شده بود، قرائت کند.

بدنام کردن دولت روسیه به اتهام ارتشاً به تفصیل در بخش ۹ علیه روسیه مطرح شده بود و در واقع بند ۸ و ۹ در یک دیگر ادغام گردیده بود. ایالات متحده از ناولنی استفاده کرد تا انتخابات روسیه را بی‌اعتبار سازد و اتهامات بی‌پایه و جعلی علیه پوتین در سطح جهان اشاعه دهد.

در اقدام شماره ۱۰ پیشنهاد شده بود باید در روسیه زمینه‌های ناآرامی یعنی زمینه انقلاب مخملی کلاسیک پدید آورد. و ما پس از بازگشت ناولنی به روسیه دقیقاً شاهد این تحریکات بودیم و دیدیم که چگونه رسانه‌ها و شبکه‌های اجتماعی غربی فراخوان‌های ناولنی برای شرکت در تظاهرات اعتراضی را به شدت و به طور گسترده پخش کردند. ناولنی سلاح همه منظوره دولت ایالات متحده آمریکا بود.

علاوه بر این در اقدام ۱۰ مسأله برسر تخریب اعتبار روسیه بود. از جمله باید کوشش می‌شد روسیه را مثلاً از رویدادهای بین‌المللی ورزشی محروم کرد.

اقدام ۱۱: افزایش بمب‌افکنها و راکت‌ها در مرز روسیه

برای تحریک و ایجاد استرس و تضعیف روسیه، راند پیشنهاد کرد بمب‌افکن‌ها و راکت‌های بیشتری در نزدیکی مرز روسیه مستقر گردد و تعداد بیشتری از جنگنده‌های شکاری به حریم هوایی روسیه اعزام شود و دقیقاً این کار نیز به اجراء درآمد. در سال ۲۰۲۰ پرواز جنگنده‌های ایالات متحده و ناتو در مرزهای روسیه بشدت افزایش یافت. در سال ۲۰۲۰ روی هم رفته بیش از ۴۰۰۰ جنگنده شکاری و پهپاد ناتو در نزدیکی مرزهای روسیه فعالیت داشتند. در سال ۲۰۲۱ بمب‌افکن‌های ستراتیژیک اتمی آمریکا به ناروی منتقل شد و همین‌طور مانور نظامی دفندر ۲۰۲۱ درست مطابق با توصیه اندیشکده راند به اجراء درآمد.

اقدامات ۱۲ و ۱۵: مسابقه تسلیحاتی

در اقدام ۱۲ راند پیشنهاد کرده بود هزینه دفاع هوایی روسیه را باید بالا برد. این بخش تحقیقات بسیار جالب توجه می‌نمود زیرا «رسانه‌های باکیفیت» و سیاستمداران غربی همواره از روسیه گویا ستیزمجو سخن می‌گویند در حالی که نظر راند کاملاً با آنها مغایرت داشت. راند نشان داده بود که کوشش‌های نظامی روسیه صرفاً دفاعی است. از این رو اندیشکده راند پیشنهاد کرده بود که ایالات متحده باید سلاح‌های تهاجمی بیشتری تکامل بخشد تا از این طریق روسیه به سوی یک مسابقه تسلیحاتی پرخرج سوق داده شود و در تسلیحات بیشتر سرمایه‌گذاری کند.

یک اقدام پیشنهادی دیگر اندیشکده نامبرده تسلیح فضائی بود و کمی بعد از آن ایالات متحده جدیدترین سلاح خود را به وجود آورد: ارتش فضائی.

یک اقدام دیگر در این زمینه، اقدام شماره ۱۵ بود که به طور عام روسیه را مجبور به صرف پول و منابع بیشتر برای تکامل و تولید سلاح می‌کرد. آنها می‌خواهند روسیه را مجبور کنند که منابع مالی خود را از عرصه‌های اجتماعی به بخش‌های تسلیحاتی هدایت و نهایتاً کشور را تضعیف کند.

اقدامات ۱۴ و ۱۶: افزایش فشار به نیروی بحری روسیه

افزایش فشار به نیروی بحری روسیه نیز در جهت مشابه پرواز جنگنده‌های شکاری آمریکا در مرزهای روسیه عمل می‌کند. راند در سال ۲۰۱۹ توصیه کرد که کشتی‌های جنگی آمریکا و ناتو بیشتر به مرزهای روسیه نزدیک شود. استدلالش نیز همان بود: روسیه باید زیر فشار قرارداد شده و بودجه بیشتری صرف تسلیحات دفاعی خود سازد. این مخارج روسیه را تضعیف خواهد نمود.

این توصیه نیز به اجراء گذارده شد. پس از انتشار نتایج تحقیقات اندیشکده راند فعالیت کشتی‌های جنگی آمریکا و ناتو در بحیره سیاه و بحیره شمال تشدید شد.

و گوئی که سرنوشت اقتضاء می‌کرد، راند در اقدام ۱۶ توصیه کرده بود که ناتو باید به فعالیت‌های خود در بحیره سیاه بیفزاید.

اقدام ۱۷ و ۱۸: افزایش تعداد سربازان آمریکائی در اروپا.

راند در اقدام شماره ۱۷ توصیه کرده بود تعداد بیشتری از سربازان آمریکائی به اروپا اعزام و ترجیحاً در نزدیکی مرزهای روسیه مستقر گردند. برای این کار باید دیگر اعضای ناتو نیز نیروهای خود را تقویت کنند و جالب توجه این‌که از سال ۲۰۲۰ مدام صحبت از این است که تعداد بیشتری از سربازان آمریکائی در پولند مستقر گردد. توصیه شماره ۱۸ نیز در همین سو است. باید مانورهای بزرگ بیشتری توسط ناتو در نزدیکی مرزهای روسیه صورت گیرد و در سال ۲۰۲۰ بزرگترین مانور نظامی ارتش آمریکا در ۳۰ سال گذشته در نظر گرفته شده بود که به دلیل شیوع پاندمی کرونا به سال ۲۰۲۱ موکول شد. دفندر ۲۰۲۰ اکنون دفندر ۲۰۲۱ نام گرفته است.

از کدام اقدامات نام نبردم

از تسلسل شماره گذاری‌ها متوجه شدید که من برخی از بخش‌ها از ۲۰ بخش اوراق نامبرده را مطرح نکردم که اکنون به آنها می‌پردازم.

اقدام ۶ مربوط می‌شد به آسیای مرکزی که اندیشکده راند خیلی علاقه مند است که در آنجا ناآرامی‌هایی به وجود آورد ولی تاکنون نتوانسته پیشنهادت مشخصی ارائه کند زیرا نفوذ ایالات متحده در این بخش زیاد بزرگ نیست و در نهایت چین می‌تواند برنده این اقدامات ایالات متحده آمریکا باشد.

اقدام شماره ۱۳ مسابقه تسلیحاتی در زمینه هسته‌ای است که اندیشکده، آمریکا را از آن برحذر داشته، البته نه به این خاطر چون راند مخالف سلاح‌های هسته‌ای است بلکه به دلایل مصلحت‌گرایانه چون هزینه آن می‌تواند احتمالاً برای ایالات متحده سنگین‌تر از هزینه آن برای روسیه باشد.

اقدام ۱۹ به طور کلی مربوط به تسلیحات بود و توصیه می‌کرد باید روسیه را در ارزیابی ریسک حیران و پریشان کرده و مجبور کرد احتمالاً برای پروژه‌های تسلیحاتی غیرضرور سرمایه‌گذاری کند

قدرت نهادهای غیردولتی و اندیشکده‌ها

اکنون من از شما می‌پرسم: آیا این یک تصادف است که کلیه اقداماتی که اندیشکده راند در سال ۲۰۱۹ پیشنهاد کرده بود یک یا دو سال بعد محقق شد؟

برخی از خوانندگان کراراً اظهار داشته‌اند که بسیاری از پیش‌بینی‌های من در گذشته درست از آب درآمده است. دلیل آن سحر و جادو نبوده است، دلیل آن صرفاً این واقعیت است که من بشدت تحقیق در مورد نهادهای غیردولتی، بنیادها و اندیشکده را پیش‌خود کرده‌ام. اگر کسی در این زمینه آگاهی داشته باشد، می‌داند که تحلیل‌ها، گزارشات و نظرات کدام یک را باید دقیق‌تر مطالعه کرد زیرا پیش‌بینی درست ربطی به سحر و افسون ندارد. آنها رسماً می‌نویسند که چه سیاستی را در پیش دارند.

هرکس که به سخنان سیاست‌مداران تکیه کند و بخواهد از گفتار آنان آینده را پیش‌بینی کند، اغلب به خطا خواهد رفت. ولی اگر به اظهارات نهادهای غیر دولتی، اندیشکده‌ها و بنیادهای به اصطلاح انساندوست گوش فرا دهید، وضع کاملاً به شکل دیگری است. این نهادها در غرب به اصطلاح دمکراتیک بسیار قدرتمندند و اغلب می‌توان از نوشته‌ها و اظهارات آنان دریافت که ماه‌ها و یا سال‌ها بعد چه وقایعی رخ خواهد داد.

ولی البته این نهادها همه جا در سطح جهان قدر قدرت نیستند و در نتیجه یک چنین پیش‌بینی‌هایی می‌تواند اشتباه از آب درآید، زیرا درست مانند بازی شطرنج ممکن است که بازیگر مقابل این نهادهای غربی طرحی را با یک حرکت ماهرانه بی‌اثر سازد ولی این واقعیت که این امر به ندرت رخ می‌دهد، نشان می‌دهد که نهادهایی که در غرب توسط الیگارش‌ها هدایت می‌شوند، چقدر قدرتمندند.

مستقل از این که کدام حزب در انتخابات پیروز شود و دولت را تشکیل دهد، برنامه‌های نهادهای غیردولتی که رسماً و علناً در انتشارات آنها منتشر می‌شود، پیگیرانه به اجراء در می‌آید. ب عکس وعده‌های انتخاباتی و برنامه‌های حزبی معمولاً با خواست‌های نهادهای غیردولتی هماهنگ می‌شود و از اینجا می‌توان دریافت که کدام نیروها در غرب حرف آخر را می‌زنند.

* - چهارشنبه، ۱۵ ثور ۱۴۰۰

برگرفته از: لینکه سایتونگ

منتشر شده در تاریخ: ۴ مه ۲۰۲۱